

A decorative graphic featuring two unrolled scrolls on either side of a central ornate frame. The frame is gold and contains the title text.

תורת הרי"ף

ביאורים, פנינים, מוסרים וחדושים משיעורי
האדמו"ר רבי יאשיהו פינמו שליט"א
לפרשת השבוע

A decorative flourish consisting of a central horizontal line with ornate scrollwork at both ends.

פרשת עקב

פרשת עקב

**"וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמָעוּן אֶת הַמְשָׁפְטִים הָאֵלֶּה
וְשָׁמַרְתֶּם וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְשָׁמַר ה' אֱלֹהֶיךָ לְךָ
אֶת הַבְּרִית"**

מהרגע הראשון שהאדם מתעסק
במצוה זה נחשב לו כמצוה ויקבל על כך
שכר

בפרשת השבוע "וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמָעוּן אֶת
הַמְשָׁפְטִים הָאֵלֶּה וְשָׁמַרְתֶּם וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְשָׁמַר
ה' אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת הַבְּרִית" התורה הקדושה אומרת
אם נשמור את התורה ואת המצוות והמשפטים
שהשם ציוה אותנו, הקב"ה מבטיח לנו לשמור
לנו את הברית. צריך להקשות קושיה חזקה
ביותר, המשנה אומרת (אבות א, ג) **אֵל תְּהִי כְעֶבְדִּים
הַמְשַׁמְשִׁין אֶת הָרֵב עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס אֲסוּר**
לאדם לעשות מצוה ולצפות ולחכות לשכר, צריך
לקיים את התורה והמצוות מבלי לקבל שכר, מי
שמקיים את התורה ע"מ לקבל פרס, הוא מחריב
ומקלקל את מה שהוא עושה. אם כך איך התורה
הקדושה אומרת שהקב"ה מבטיח לנו שאם

נשמור את החוקים ואת התורה אז הוא ישמור לנו את הברית? אומר רש"י במקום הם המצות קלות שאדם דש בעקביו תשמעון. נבוא ונשאל מהן המצוות הקלות שאדם דש בעקביו?

ומובא בבעל הטורים בפרשת השבוע עק"ב תיבות יש כיו"ד הדברות הראשונות וזהו בשמרים עקב רב, אם תשמור עקב תזכה למה רב טובך אשר צפנת. אומר בעל הטורים שבכל עשרת הדברות יש עק"ב תיבות וראיה לזה ממה שאומר דוד המלך (תהלים יט, יב) "בְּשִׁמְרֵם עֵקֶב רַב", כאשר אדם שומר את העק"ב תיבות שנמצאים בעשרת הדיברות, אז יזכה "רַב טוֹבְךָ אֲשֶׁר צָפַנְתָּ לַיִרְאִי" (תהלים לא, כ) הקב"ה שומר לאדם רב טוב ויתן לו מעלות רמות ודברים גדולים וטובים מאוד.

וננסה להבין את העומק והקשר בין כל הדברים האלה, הגמרא אומרת (סוטה כב.) והאמר רבי יוחנן למדנו.. וקיבול שכר מאלמנה. הגמרא מספרת שבשכונה של רבי יוחנן גרה אשה אלמנה שהייתה הולכת מרחק גדול ביותר כדי להתפלל בבית כנסת של רבי יוחנן בדבקות גדולה ובמסירות נפש גדולה ביותר. שאל רבי יוחנן את האלמנה למה היא באה עד לבית מדרש שלו כדי להתפלל, הרי יש לה בית כנסת בשכונה שקרוב לבית שלה. ענתה לו אותה

אלמנה שיש לה מצוה של שכר פסיעות והיא רוצה מהקב"ה שיתן לה שכר פסיעות.

וכך מובא במדרש (דב"ר ז, ב) **זֶה שְׂאֵמֵר הַכְּתוּב** (משלי ח, לד) **"אֲשֶׁרִי אָדָם שָׁמַע לִי לְשִׁקֵּד עַל דְּלַתִּי"** מהו לְשִׁקֵּד עַל דְּלַתִּי, אָמַר הַקָּב"ה אִם הִלַּכְתָּ לְהַתְּפַלֵּל בְּתוֹךְ בַּיִת הַכְּנֻסֶת אֶל תַּעֲמִד עַל הַפֶּתַח הַחִיצוֹן לְהַתְּפַלֵּל שָׁם, אֲלֵא הוּי מִתְּכַוֵּן לְהַכְּנִס דְּלַת לְפָנִים מִדְּלַת, לְשִׁקֵּד עַל דְּלַתִּי אֵין כְּתִיב, אֲלֵא עַל דְּלַתִּי, שְׁתֵּי דְלָתוֹת. המדרש אומר אם אדם הלך לבית הכנסת ויש שם שתי דלתות, חיצונית ופנימית ישתדל ללכת לפנים הדלת הפנימית לא רק בראשונה אלא גם בתוך הדלת השנייה, כי הקב"ה רוצה שהאדם יפסע עוד פסיעה בתוך ביכני"ס.

אם כך נבוא ונשאל רואים ששכר פסיעות זה דבר טוב אבל צריך לדעת מה העומק והמעלה של שכר פסיעות? אדם שיש לו בית כנסת ליד הבית או שיש לו בית כנסת רחוק, איפה יותר טוב לו להתפלל בבית כנסת קרוב לביתו או ללכת לביכני"ס רחוק שיהיה לו שכר פסיעות?

אז ראשית צריך לדעת, אם יש בית כנסת שמתפלל בו צדיק עדיף להתפלל שם, כי בכל המקום הזה יש את המעלה והקדושה שאותו

צדיק שם מתפלל. כך רואים אצל חנה שעמדה להתפלל בד' אמות של עלי הכהן וזו סגולה גדולה ללכת להתפלל ליד צדיק או אדם ירא שמיים, כי אז האדם יושפע מאותה השפעה של הצדיק שמשפיעה על כל האנשים מסביב שיהיה להם כוח בתפילה ושהתפילה שלהם תתקבל אצל הקב"ה. אבל אם אין צדיק ויש שתי בתי כנסיות, אומר המגן אברהם (או"ח סי' צ, יא) ואם יש ב' בה"כ, מצוה לילך להרחוקה דשכר פסיעות יש.

על פי זה ננסה להבין את הדברים ולומר, מובא בגמרא (פסחים ד.) שזריזין מקדימים למצוות, אם קובעים תפילה בשעה מסוימת בביהכ"ס, אנשים שבאים ראשונים לתפילה הם זריזין מקדימין. אבל אדם שמתפלל בביכ"ס רחוקה ולהגיע לשם יקח לו הרבה זמן והוא לא יהיה בין העשרה ראשונים שהגיעו, אם ילך לבית כנסת קרובה יגיע מהר מדין זריזין מקדימין, מה יעשה במקרה כזה?

אלא פה רבותינו הקדושים מלמדים אותנו יסוד גדול, מתי שיש לאדם שתי בתי כנסת אחת קרובה ושניה רחוקה, בשתיהן קבעו את התפילה לאותה שעה. כדי להיות מהעשרה ראשונים לבית הכנסת הקרובה, עליו לצאת כמה דק' לפני תחילת התפילה, אבל כדאי להגיע לבית הכנסת הרחוקה עליו לצאת לפחות שעה לפני תחילת התפילה כדי

שיגיע בזמן, לכן ילך לבית כנסת הרחוקה ויקבל שכר פסיעותיו ואפילו שהוא לא היה מהמקדימים שהגיעו ראשונים לבית הכנסת כי הגיע בדיוק בזמן ואנשים הגיעו לפניו, רבותינו הקדושים אומרים שהוא נקרא בגדר של "זריזין מקדימין" וגם כל מה שעשה בהליכה ובהתארגנות לבית הכנסת זה נקרא בגדר של "זריזין מקדימין" למרות שלא הגיע מוקדם.

כל מה שקשור לאדם עם העשייה של המצוה ואפילו שלא הגיע לתפילה מוקדם אבל הלך הליכה מרובה ודרך רחוקה, הכל נחשב לאדם כ"זריזין מקדימין", מה שקם מוקדם ומה שהלך למקווה, מה שהלך לבית כנסת מרוחק וכל הדברים שעשה בדרך, הכל נחשב בגדר של "זריזין מקדימין". רבותינו הקדושים לומדים את יסוד זה ממה שאומרת התורה (בראשית א, לא) **"וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי"** על השינוי שנאמר יום השישי ולא יום שישי, אומרים רבותינו הקדושים שהקב"ה התנה עם העולם לתת את התורה לעם ישראל ביום ו' בסיון ואם עם ישראל לא יקבלו את התורה ביום ו' בסיון, הקב"ה יחריב את כל העולם כולו.

וצריך להקשות קושיה, בסופו של דבר התורה ניתנה ביום ז' בסיון כי משה רבנו הוסיף יום אחד על דעתו והקב"ה התנה תנאי עם העולם שאם לא

יקבל את התורה ביום ו' בסיון העולם יחרב, אם כך
איך בסוף העולם לא נחרב?

אלא מפה לומדים רבותינו שכל מה שבני
ישראל הכינו את עצמם ליום ו' בסיון, התקדשו
והטהרו, פרשו מנשותיהם כל זה היה חלק מיום
ז' בסיון. אפילו שהתורה לא ניתנה ביום ו' בסיון
וניתנה יום אחרי, ההכנות שהכינו את עצמם
ועבדו על עצמם נתנו להם כוח ושכר כמו שקיבלו
את התורה ביום ו' בסיון.

אם כך ממתן תורה לומדים יסוד גדול, גם אם
אדם לא קיבל את הדבר ולא עשה את הדבר אלא
השתדל וטרח בשביל הדבר, הקב"ה נותן לו שכר
כמו שהוא עשה וקיים את הדבר. ההשתדלות
והטרח שאדם הלך לבית כנסת רחוק אפילו שלא
הגיע מעשרה ראשונים, זה נקרא שהוא בגדר
של "זריזין מקדימין". מי שעמל וטורח, משתדל
להשיג דבר ולמסור נפש על הדבר, הקב"ה נותן לו
שכר כמו שהוא קיים את הדבר.

ולומדים פה עוד יסוד חשוב ביותר, מתני
שהאדם טורח ועמל לקיים את המצוה, גם אם
היא רחוקה והאדם עוד לא קיים והשיג אותה,
הוא מקבל שכר גדול ביותר כל עצם ההשתדלות
שלו לעשות את המצוה. אדם שלא מצווה במצוה,

לא מצווה ללכת לבית כנסת שבמרחק שעה הליכה, הוא יקבל שכר גם על השעה שהלך בדרך. בני ישראל לא היו מצווים להכין את עצמם ביום ו' בסיון אלא רק לקבל את התורה, על ההשתדלות שעשו ועבדו על עצמם יקבלו שכר גדול שאין כדוגמתו.

על פי זה אפשר להבין, "וְהָיָה עֲקֵב תִּשְׁמְעוּן" עקב תיבות שיש בעשרת הדיברות שמהם למדנו שמשה רבנו הרחיק אותם יום אחד ובמקום לתת את התורה ביום ו' בסיון נתן ביום ז' בסיון והעולם לא נחרב, כי מה שטרחנו והשתדלנו בשביל זה נתן בזה כוח כמו שעשינו את הדבר.

וכך אפשר מצוות שאדם דש בעקביו, שהאדם הולך בדרך לבית הכנסת רחוקה, הולך בדרך להשיג דבר. על אותן מצוות שהאדם לא מחוייב עליהן הוא מקבל עליהן שכר בעולם הזה והכוח של אותן מצוות גדול ביותר והם שמות את האדם בגדר של "זריזין מקדימין" כמו אדם שהגיע ראשון לבית הכנסת, כי מהרגע הראשון שהוא קם והתחיל לעמול בשביל המצוה, כבר הוא מקבל שכר על המצוה כמו שכבר הגיע ראשון ועשה את כל מה שקשור למצוה.

ופה נלמד יסוד גדול שיוחק בספר לזכרון עולם ונשים אותו נר לרגלנו, יש לנו שתי בתי כנסיות אחד שקרוב לבית ואחד שרחוק ובשניהן שעת התפילה זהה, אם האדם ילך לבית כנסת הקרוב לבית זה יהיה נוח וטוב לאדם ויגיע לפני זמן התפילה וזכות גדולה להיות מעשרה ראשונים. אבל אם ילך לבית כנסת הרחוק ויצא שעה לפני תחילת התפילה, יש לו שכר פסיעות וזה נחשב לו כמו שהגיע מהראשונים לבית הכנסת כי כל העמל והטרחה מסביב למצוה נותן לאדם שכר כמו שקיים את המצוה.

לכן תובן גם הקושיה שהקשנו בתחילת הדברים, שאין פה אֵל תִּהְיוּ כְעֲבָדִים הַמְשַׁמְשִׁין אֶת הָרֵב עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס מִשׁוּם שֶׁעַל הַמְצוּוֹת האלה שהאדם לא מחוייב בהן והוא עומד ועושה במסירות גדולה, הוא מקבל שכר גם בעולם הזה.

"וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן אֶת הַמְשַׁפְּטִים הָאֵלֶּה"

אדם שמתנהג בענווה ובצניעות זוכה לעלות ולהגיע לחמישים שערי בינה

הולכים ומתקרבים לחודש אלול חודש הרחמים והסליחות, זמן שמכניעים את ליבנו ומתכוונים לפני הדין והמשפט בראש השנה ויום הכיפורים.

וצריך לדעת יסוד גדול בחיים, ככל שהאדם עובד על עצמו יותר להיות מוכנע ובעל ענווה בבחינת ונפשי כעפר לכל תהיה, בצורה של פשטות וענווה, אז הקב"ה משפיע עליו שפע גדול והכוח של הענווה מוציא את האדם מכל המצבים הקשים ביותר. ענווה זה להיות תמיד בענווה, לא רק איפה שטוב ונוח לאדם להתנהג כמו אדם ענו אבל בינו לבין עצמו או מול כל האנשים שתחתיו הוא מתנהג בגאווה ביוהרה וביד קשה. ענווה זה להיות כך בפשטות בכל הדברים ולהחדיר את זה בנפש שלו שתהיה חלק מהחיים שלו.

וכך אפשר לדקדק ולומר בפרשת השבוע, "וְהָיָה עֶקֶב תִּשְׁמָעוּן אֶת הַמְּשַׁפְּטִים הָאֵלֶּה וְשָׁמַרְתֶּם וְעָשִׂיתֶם אֹתָם וְשָׁמַר ה' אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת הַבְּרִית וְאֵת הַחֶסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם", צריך לומר והיה עקב תשמעו מה זה האות נ' הזאת, הרי כל מילה מדוקדקת בתורה ויש לה משמעות גדולה, אם כך למה נאמר עקב תשמעו?

אלא אולי אפשר לבאר ולומר, מתי שהאדם מתנהג כמו עקב בפשטות ובענווה, בנמיכות קומה שלא מתגאה ח"ו, אז הוא זוכה להגיע ל"תשמעו" נ' זה חמישים, חמישים שערי בינה לדרגות הגבוהות והדברים המרוממים ביותר מתי שמתנהג בענווה.

ידוע שהמעלה הגדולה ביותר היא חמישים שערי בינה ורבי ברוך ממז'יבוז' מסביר יסוד גדול כדי להגיע לחמישים שערי בינה וכך אומר, מתי שיש לאדם קושיה ראשונה, ברגע שענה לשאלה שלו תשובה, זה שער אחד. אחרי כן כשבאה לאדם קושיה על התשובה לקושיה הראשונה שהקשה, זה כבר השער השני שבו עלה האדם. כך עוד קושיה ועוד תשובה, זה עוד דרגה ועוד דרגה ומתי שמתרצים את הקושיה של החמישים, אלו החמישים שערי בינה שיהודי יכול להגיע אליהם.

גם משה רבנו הגיע לשער החמישים רק ביום שנפטר ועלה לשמיים, אז הגיע לתשובה החמישים שהייתה לו. כל שאלה וקושיה שהאדם פותר, הוא עולה דרגה. הפתרון של הקושיה זו דרגה. ולחמישים שערים האלה ה-נ' שערי בינה מגיעים אליהם, לפתרון של הקושיות שלהם מגיעים על ידי עקב, על ידי ענווה. מתי שיש לאדם ענווה ופשטות והוא מנמיך את עצמו, הוא יוכל להגיע למקומות ולדברים הגדולים ביותר שאי אפשר להגיע בלי מידת הענווה. אדם שמתנהג בפשטות ובענווה, כוחו גדול שיכול לנצח אפילו את מלאך המוות ואת כל הדברים הקשים שעומדים עם האדם.

אומרת הגמרא (ברכות סד.) אמר ר' אבין הלוי כל הדוחק את השעה שעה דוחקתו וכל הנדחה מפני השעה שעה נדחת מפניו. ורש"י פירש במקום הדוחק את השעה - כגון אבשלום שבקש למלוך בחזקה. אבשלום דחק את השעה והחליט יום אחד להיות מלך, בגאווה ובכוח גדול הריץ לפניו סוסים ולקח שומרים, התנהג כמו מלך ודחק את השעה שהוא רוצה להיות מלך בכל מחיר. אבל בסוף השעה דחקה את אבשלום והוא מת, איבד את החיים שלו ואת כל מה שיש לו. אבשלום יכל להישאר בן של דוד המלך ומי יודע לאן יכל להגיע ולאיזה מעלות גדולות יכל להגיע, אם היה מתנהג בפשטות ובצניעות ולא דחק את השעה.

אדם שלא דחק את השעה ועומד בפשטות ובענווה, הדבר מציל אותו ועומד איתו וכך הגמרא מביאה (ברכות סד.) ראייה מרבה ורב יוסף, לרב יוסף קראו סיני שהיה בקי בכל התורה כולה ובכל הדקדוקים של התורה ולרבה קראו עוקר הרים שהיה לו כוח הפלפול וידע לפלפל פלפולים גדולים בתורה. הגמרא אומרת שרצו למנות ראש ישיבה וביקשו מרב יוסף שיהיה ראש ישיבה. באו החוזים בכוכבים לרב יוסף ואמרו לו שאם ימלוך יהיה ראש ישיבה אחרי שנתיים הוא ימות, אז לא

כדאי לו למלוך. אמר רב יוסף לתת את ראשות הישיבה לרבה שיהיה ראש ישיבה.

כל אותן שנים שהיה רבה ראש ישיבה התנהג בענווה גדולה ובפשטות ואף פעם לא הביא את הרופא לבית שלו כשהיה צריך לרופא, אלא הוא זה שהיה הולך למרפאה שלו. היה מתנהג כמו אדם רגיל ופשוט ביותר ולא כמו אדם גדול כראש הישיבה. אחרי עשרים שנה, רבה ראש הישיבה נפטר ואז שמו את רב יוסף ראש ישיבה במשך שנתיים עד שנפטר. מפה אומרת הגמרא אם רב יוסף היה ראש ישיבה מיד, היה נפטר לאחר שנתיים. רבה התנהג בפשטות ובענווה ועם רב יוסף התנהג בצורה מכובדת ביותר ונתן לו את כל הכבוד שבעולם.

הגמרא אומרת מתי שרבה היה ראש ישיבה, רב יוסף היה מתנהג כמו ראש ישיבה, כל דבר שהיה צריך היו מביאים לו לבית, היו מתנהגים איתו במלכות גדולה. ההתנהגות של רבה גרמה לו שעשרים שנה חי והיה ראש ישיבה וההתנהגות של רב יוסף שלא דחק את השעה ורצה להיות ראש ישיבה, גרמה לו להיות כל העשרים שנה האלה כמו ראש ישיבה, ואחרי שרבה נפטר זכה לחיות עוד שנתיים בתור ראש ישיבה.

לכן אדם שדוחק את השעה כמו אבשלום השעה דוחקת אותו, אדם שרוצה להשיג בכוח ודוחק, נלחם ורב דוחף, בסוף הוא מת ומאבד את הכל כמו אבשלום. אבל אדם שמתנהג בפשטות ובצניעות, מוריד את הראש שלו ומכבד את כולם, השעה לא דוחקת אותו והוא עולה ומצליח ומרוויח מאריך ימים ושנים, זוכה לדברים גדולים.

וכך מספרת הגמרא (חגיגה ד:) שרב ביבי בר אבבי אחד האמוראים היה חבר של מלאך המוות ויום אחד שמע את מלאך המוות שאומר לאחד העוזרים שלו זיל אייתי לי מרים מגדלא שיער נשייא לך ותביא לי אישה שקוראים לה מרים שהיא מגדלת שיער נשים. אזל אייתי ליה מרים מגדלא דרדקי הלך העוזר של מלאך המוות והביא לו את מרים שהיא מגדלת ילדים, גננת. אמר לו מלאך המוות לשליח שלו שהוא ביקש את מרים מגדלת שיער למה הביא את מרים הגננת?

אמר העוזר של מלאך המוות שטעה ושאל אותו מה לעשות עכשיו, אמר לו המלאך מוות שישאיר אותה פה וילך להביא גם את מרים מגדלת שיער שביקש מהתחלה. שאל רב ביבי בר אבבי את מלאך המוות מה יעשה עם הנשמה והחיים של מרים הגננת שמתה לפני הזמן, אמר מלאך המוות שהוא

נותן את השנים שנותר לה לחיות לתלמידי חכמים שמתנהגים בענווה ומעבירים על מידותיהם.

רואים פה דבר מפחיד, אדם שנפטר לפני הזמן בגלל קטרוג או סיבה אחרת, את החיים שלו נותנים לאדם שמתנהג בפשטות ובענווה, הקב"ה נותן לו את החיים האלה. מי שמתנהג בפשטות ובענווה ומוריד את הראש לכל דבר, זוכה בזכות שמתנהג בעקב בענווה שלו, זוכה ל"תשמעון" להגיע לחמישים שערים, לעלות ולהתעלות להשגות הגדולות ביותר. אבל אדם שמתנהג בגאווה ובשחצנות ודוחק את השעה ומנסה לדחוק אנשים ודברים, בסוף לא משיג כלום בידו ומאבד כל מה שיש לו.

העבודה של חודש אלול היא להכניע את עצמנו ולהתנהג בענווה, ונפשי כעפר לכל תהיה. מתי שהאדם מתנהג בענווה הוא זוכה לעלות ולהתעלות ולהשיג השגות גדולות.

"וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמָעוּן אֶת הַמְשָׁפְטִים הָאֵלֶּה"

האדם צריך לדעת שהזמנים הקשים
והמשברים הם שעות מבחן מהקב"ה

אנחנו רואים בפרשת השבוע "וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמָעוּן אֶת הַמְשָׁפְטִים הָאֵלֶּה" נבוא ונשאל מה פירוש וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמָעוּן?

צריך לדעת יסוד גדול, יש שני זמנים שהאדם עושה בהם מצוות, יש זמן שהאדם בשמחה בגדלות, בהרחבת הדעת והוא עושה מצוה, דבר טוב וגדול ביותר. יש זמן אחר שהאדם עושה מצוה מתי שהוא בצער וביגון, בקטנות המוחין שאז הוא עושה מעשים טובים ודברים גדולים.

התורה הקדושה אומרת "וְהָיָה עֵקֶב" מתי שהאדם עושה מצוה בזמן של עקב, בזמן שהוא בתחתית ובמצב הגרוע ביותר כמו העקב שנמצא בתחתית הרגל, המקום הנמוך ביותר בגוף של האדם, יש ערך עצום למצוה שהוא עושה בזמן הזה.

אם נסתכל על יוסף הצדיק, נראה שיוסף הצדיק נהיה "יוסף הצדיק" הדבר הגדול ביותר ממתי שנמכר לעבד בארץ מצרים שאשת פוטיפר ניסתה להכשיל אותו ויוסף עמד בניסיון וניצל, מאותו יום

יוסף הצדיק נהיה "יוסף הצדיק". השבח שהתורה משבחת ומהללת את יוסף זה לא על הזמן שכל בנות מצרים היו עומדות על החומה להסתכל עליו על היופי שלו וכל הנשים המצריות רצו אותו, זה לא השבח של יוסף. השבח של יוסף היה על הזמן שהיה איש פשוט, פועל ועבד בבית של פוטיפר. בזמן שהאדם נמצא בקטנות המוחין, שנמצא במקום הנמוך והקשה ביותר, בעקב משם יש לו את הכוח לטפס ולעלות למקומות הגדולים ביותר.

פה רואים יסוד גדול, המבחן של האדם לחיים זה בשעות של המשברים שלו, איך הוא מתנהג במשבר. מתי שהאדם בגדולה ובשמחה כשנוח וטוב לו ואז הוא מתנהג כמו שצריך זו לא גדולה, כי יש לו פרנסה ויש לו הצלחה והכל טוב ונוח. הגדולה של האדם להתנהג כמו שצריך כשהאדם נמצא בשפל ובעקב במקום הנמוך שאז הוא שומר על עצמו, זו הגדולה של האדם.

וכך גם אצל הלל הזקן, הגמרא אומרת (יומא לה:): שהלל מחייב את העניים. הלל הזקן שהיה אחד מהנשיאים הגדולים של עם ישראל, חכם צדיק ועשיר כל המעלות הטובות היו בהלל הזקן, אבל מאיפה הגמרא אומרת שהלל הזקן קיבל את הכוח שלו, מאיפה היה להלל את הכוח לחייב את העניים?

הגמרא מספרת על הלל הזקן שבתחילה היה פועל עני שעבד וקיבל כמו שקל ליום, חתך את מה שקיבל, חצי לקנות אוכל לבית שלו וחצי שקל היה משלם כניסה לבית המדרש ללמוד תורה. יום אחד היה שלג גדול והלל הזקן לא מצא עבודה ולא היה לו כסף, בא לבית מדרש ולא נתנו לו להיכנס מבלי לשלם. בגג של בית המדרש היה חור קטן, טיפס הלל הזקן על הגג כדי לשמוע את השיעור עד שירדו עליו כמויות של שלג והתעלף. כשהגיע הבוקר ולא נכנס אור לבית מדרש, הסתכלו שמעיה ואבטליון שהיו הרבנים בבית המדרש לכיוון התקרה, ראו שם את הלל הזקן ששוכב שם והסתיר את האור. משם הלל הזקן לקח את כוחו והוא מחייב את העניים מהזמן שהיה בעקב בנמיכות הגדולה ביותר.

"שֶׁבֶשְׂפִלְנוּ זָכַר לָנוּ" (תהלים קלו, כג) הקב"ה זוכר לאדם את הרגעים שנמצא בשפל. את המצבים של השפל והמשברים של האדם, את זה הקב"ה זוכר לאדם איך הוא מתנהג ועליהם הוא שופט את האדם. לכן מתי שהאדם רואה את עצמו בזמן של משבר, ידע שהוא בזמן של מבחן. בחיים יש זמן שהכל זורם כמו שרוצים אבל לא מסתכלים חזק על האדם, בזמנים שיש משבר לאדם ויש ניסיון **"וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם"** (בראשית כב, א) יש

אלוקים שזו מידת הדין, אז זה זמן שהקב"ה בוחן את האדם, את ההתנהגות שלו את המעשים שלו. בוחן איך האדם מתנהג בזמן של העקב, אם האדם עומד טוב בזמן הזה הקב"ה יעזור לו כי את הזמן הזה הוא לוקח לסיבוב השני במלחמה של החיים.

**"וְהִסִּיר ה' מִמֶּךָ כָּל חָלִי וְכָל מַדּוּי מִצָּרִים
הָרְעִים אֲשֶׁר יִדְעֶתָ לֹא יִשְׁיִמֶם בָּךְ וְנִתְּנָם בְּכָל
שְׁנֵאֵיךְ"**

האדם חייב להתפלל שהרע לא ירד
לעולם כי אם ירד הוא חייב להיתפס
במשהו

בפרשת השבוע התורה הקדושה אומרת "וְהִסִּיר ה' מִמֶּךָ כָּל חָלִי וְכָל מַדּוּי מִצָּרִים הָרְעִים אֲשֶׁר יִדְעֶתָ לֹא יִשְׁיִמֶם בָּךְ וְנִתְּנָם בְּכָל שְׁנֵאֵיךְ". הקב"ה מבטיח שכל המחלות וכל הדברים הרעים שהיו במצרים לא יהיו בנו והקב"ה אומר שזה יהיה בכל השונאים שלנו. צריך להקשות קושיה הרי מספיק לומר שלא יהיו בנו כל המחלות וכל הדברים הקשים, שהקב"ה יושיע ויציל אותנו מכל הדברים הקשים שהיו על המצרים, העיקר שלנו יהיה טוב. אם כך

בשביל מה אנחנו צריכים את הנקמה הזו שתהיה גם על השונאים שלנו?

אלא אולי אפשר לבאר ולומר יסוד גדול, רבנו הרש"ש תיקן בתפילה של הימים הנוראים לומר י"ב פעמים כנגד י"ב חודשי השנה "לְעוֹלָם ה' דְּבַרְךָ נִצָּב בְּשָׁמַיִם" (תהלים קיט, פט) יש שם תפילה גדולה וחשובה של רבנו הרש"ש שמתפללים לקב"ה שלא יוריד רע לעולם. ומובא בשם רבנו הרש"ש שאנו מתפללים על הרע שישאר בשמיים ולא ירד לארץ, כי מתי שיורד רע לעולם הרע חייב להיתפס במשהו, אם ח"ו נכתב לעולם שתרד איזושהי מחלה, המחלה הזו חייבת להיתפס במישהו ואם היא לא נתפסת במישהו רע, היא נתפסת במישהו טוב.

לכן צריך להיזהר מקללה שלא לקלל לא את השונאים ולא את האויבים, כי ברגע שהאדם מקלל הוא מוריד רע לעולם ואם הרע הזה באותו רגע לא נתפס בשונא של האדם, הוא יכול לחזור ולהיתפס במישהו שהאדם אוהב. רע שיורד לעולם חייב להיתפס במשהו ואם לא נתפס, הוא נשאר משוטט בעולם עד שנתפס במישהו בטוב או ברע. לכן מתפללים לקב"ה שישאיר את הרע בשמיים ולא יוריד אותו לא לטובים ולא לרעים, כי ברגע שיורד רע לארץ הגוי יכול להתחמק מהרע

והרע הזה בסוף יבוא על מישהו טוב, לכן עדיף שישאר בשמיים ולא ירד לארץ.

ורבותינו הקדושים אומרים לנו ותשובה ותפלה וצדקה מעבירין את רע הגזרה, נבוא ונשאל למה נאמר מעבירין למה לא נאמר מבטלין את רוע הגזירה? אלא כי אין מציאות לבטל את הגזירה לגמרי, אלא יש רק מציאות להעביר אותה ממקום אחד למקום שני. לכן האדם צריך להיזהר, כי אם יורד רע הוא חייב להיתפס בדבר. המשנה אומרת (אבות ג, ה) רבי נחוניא בן הקנה אומר, כל המקבל עליו על תורה, מעבירין ממנו על מלכות ועל דרך ארץ. אם יש עול דרך ארץ רק מעבירים אותו מהאדם למישהו אחר. אם יש בעיה היא חייבת להיתפס בדבר מסוים, היא לא תישאר בלי פתרון לכן יותר טוב שהרע לא ירד לעולם שלא ירד ויגרום נזק חמור וקשה שאי אפשר לחשוב בדעת מה הוא יעשה אם ירד לעולם.

וכך רואים גם מתי שאמר הקב"ה לאברהם אבינו "אל תשלח ידך אל הנער ואל תעש לו מאומה" (בראשית כב, יב) אברהם אבינו חיפש מיד משהו במקום יצחק. וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר נאחז בסבך בקרניו וילף אברהם ויקח את האיל ויעלהו לעלה תחת בנו". גם פה נבוא ונשאל מדוע אברהם כ"כ התאמץ להביא אייל במקום

יצחק, הרי הקב"ה אמר לו שלא צריך להקריב את בנו ובזה נגמר הכל, למה הוא חיפש משהו להקריב במקום הבן שלו, אלא אברהם אבינו ידע שהייתה מידת הדין לשחוט את יצחק, אז חייב היה להיות משהו במקום זה כי אם לא יהיה משהו במקום זה, יכול להיות אסון גדול.

ומובא בספרים הקדושים על מנהג קדום מתי שהיה אדם חולה במשפחה, היו הולכים ומוכרים לגוי את המחלה משום שאם יורד רע לעולם חייב שהוא יתפס במשהו, אם רוצים להעביר את זה מוכרים את זה לגוי או לאדם אחר.

והגמרא מספרת (ברכות סב:) שעל רבי אלעזר הייתה מתוחה מידת הדין והיה נחש בבית הכסא שחיכה להכיש את רבי אלעזר מתי שיכנס כדי שימות. הגמרא אומרת שבא גוי ודחף את רבי אלעזר ולקח את המקום שלו בבית הכסא והנחש הכיש אותו ועל אותו גוי נכתב למות במקום רבי אלעזר. אם נכתב רע הוא חייב להיתפס, לכן האדם תמיד צריך לעשות טוב ולהשתדל שלא ירד רע לעולם, כי אם ירד רע לעולם חייב שמהו אחר יתפס במקומו.

וזה מה שאומר דוד המלך "אַרְוֹמְמָךְ ה' פִּי דְלִיתַנִּי וְלֹא שִׁמְחַתְּ אִיבֵי לִי" (תהלים ל, ב) דוד המלך

מודה ומהלל לקב"ה שעשה אותו דל והוריד לו את הפרנסה, שהדלות והצער יהיה במקום המוות ח"ו שזה הדבר הקשה, כי אם יש רע שצריך לרדת לעולם הוא חייב להיתפס ומעבירים אותו מדבר טוב לדבר לא טוב. לכן התורה הקדושה אומרת "וְהִסִּיר ה' מִמֶּךָ כָּל חֲלֵי וְכָל מַדּוּי מִצָּרִים הָרָעִים אֲשֶׁר יִדְעַתְּ לֹא יִשְׁיֶמְךָ בָּךְ וּנְתַנֶּם בְּכָל שְׂנְאֵיךָ" כי אם הרע יורד לעולם הוא חייב להיתפס.

"וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ"

ג' ברכות המזון מן התורה הן להשליט את המוח של האדם על הלב והכבד

בפרשת השבוע התורה הקדושה אומרת לנו "וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ" ומפה הגמרא דורשת (ברכות מז:): שמצוות ברכת המזון היא מדאורייתא והגמרא אומרת שבברכת המזון אדם מחוייב מדאורייתא לברך ג' ברכות, ברכה ראשונה היא ברכת "הזן" אחרי שהוריד משה רבנו לבני ישראל את המן, עמד ותיקן לברך את ברכת "הזן" שהיא מדאורייתא. ברכה שניה היא ברכת "הארץ" מתי שבני ישראל עמדו להיכנס לארץ ישראל, תיקן יהושע בן נון את הברכה השנייה בברכת המזון שהיא גם מדאורייתא. ברכה

שלישית גם היא מדאורייתא "בונה ירושלים" תיקנו דוד ושלמה מתי שבאו לבנות את בית המקדש.

והאר"י הקדוש אומר (ע"ח שער כ', פ"ה) ששלושת הברכות האלו הן כנגד הכבד הלב והמוח. הכבד הוא המקום הגס ביותר בגוף ומתי שהאדם אוכל, החתיכה הגסה ביותר בגוף יורדת לכבד והכבד מסנן אותה ומוציא ממנה את הדבר, יותר טהור ונקי ומעלה אותו ללב. אחרי כן הלב מסנן את זה ומוציא ממנו עוד יותר נקי ואת החלק הרוחני ביותר הלב מוציא ומעלה למוח. אם כך, ברכה ראשונה "הזן" היא כנגד הכבד, ברכה שנייה "הארץ" היא כנגד הלב, ברכה שלישית "בונה ירושלים" היא כנגד המוח שהוא המשכן שעליו נאמר **"וְשִׁכַּנְתִּי בְּתוֹכְכֶם"** (שמות כה, ח).

מתי שאדם צם או כמו המן שבני ישראל אכלו במדבר, אז זה לא יורד דרך הכבד הלב והמוח, אלא המן היה יורד קודם למוח ואז ללב ואח"כ לכבד וזה מה שכתוב **"עָמַר לְגִלְגַּלֶּת"** (שמות טז, טז) שהברכה הייתה יורדת עומר מהגולגולת מהמוח ללב ולכבד, לא כמו מסלול גשמי שזה כבד לב מוח. כך זה גם ביום צום, שהברכה והשפע יורדים מלמעלה למטה קודם למוח ואז ללב ואז לכבד

ולא מלמטה למעלה מהכבד ללב ואז למוח שזו המעלה הגדולה ביותר.

וחז"ל אומרים לנו שזה גם כנגד חכמה בינה ודעת, חכמה היא כנגד המוח שם משכן החכמה. בינה היא כנגד הלב ודעת היא כנגד הכבד. והאדם צריך להשליט את החכמה כנגד הבינה ועל הדעת וזה המסלול הנכון והטוב ביותר.

הגמרא אומרת (ע"ז ד:): מתי שבלעם רצה לקלל את עם ישראל, אומרים חז"ל שהקללה שלו הייתה קשה ומסוכנת ורצה לומר "כלם" שהקב"ה ח"ו יכלה את בני ישראל. בלעם רצה שהקב"ה לא יקח את המסלול הנכון ובני ישראל ילכו במסלול הנכון של הברכה, אלא ילכו במסלול של כל"ם כ'בד ל'ב מ'יח, בלעם רצה שההחלטות והשיקול דעת שלהם יבוא מהכבד הגשמי, על החלק היותר רוחני הלב ועל היותר רוחני על המוח, שהדרך של בני ישראל תהיה שהגשמיות תשלוט על הרוחניות ולא להיפך.

אבל הקב"ה לא קיבל את הקללה של בלעם אלא "וְלֹא רָאָה עֵמֶל בְּיִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵיו עִמּוֹ וְתָרוּעַת מִלֶּךְ בּוֹ" (במדבר כג, כא) מל"ך ראשי תיבות מ'יח ל'ב כ'בד, הקב"ה דחה את הקללה של בלעם ושהכוח של בני ישראל ירד מהמוח ללב ואז לכבד, שהיא

הדרך הנכונה והטובה לאדם להחליט ולקחת את ההחלטות בחיים שלו.

לכן כל יהודי צריך לדעת שההחלטות של החיים שלו צריכות להיות בצורה נכונה ובצורה טהורה, שמהמוח המשכן של הקדושה ירד ללב, מהלב ירד לכבד וכך יהיו ההחלטות שלו, חכמה בינה ודעת ולא הפוך דעת בינה וחכמה.

וזה מה שמברכים בברכת המזון, ברכה ראשונה "הזן" מבקשים מהקב"ה שיטהר את הכבד שיעלה את הדברים טהורים ללב. ברכה שנייה "הארץ" שהלב יזדכך יותר וברכה שלישית "בונה ירושלים" שהוא המשכן של המוח, שממנו יצאו דברים טובים וטהורים וכך האדם ילך בדרך טובה ובדרך השם בעדינות ובאצילות נפש.

"וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן לְךָ"

**צדקה שאדם נותן ומרגיש שלקחו לו
מהבשר והדם אין בה ברכה ויוצא ממנה
חורבן גדול**

**בפרשת השבוע יש את העניין של ברכת המזון
"וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ"**

הטֵבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ". בברכה אנו אומרים וְאֵל תִּצְרִיכֵנוּ ה' אֱלֹהֵינוּ לַיְדֵי מִתְּנוּת בֶּשֶׂר וְדָם וְלֹא לַיְדֵי הַלְּוָאֲתָם יֵשׁ קוֹשִׁיָה חֲזָקָה שֶׁאִפְשָׁר לְהַקְשׁוֹת, כֹּל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כֹּל הַיְשִׁיבוֹת וְכֹל הַחֲסָד מוֹחֲזָקִים עַל יְדֵי מִתְּנוּת בֶּשֶׂר וְדָם, אֲנָשִׁים שֶׁתּוֹרְמִים כֶּסֶף. אִם אֲנָשִׁים לֹא יִתְרַמּוּ כֶּסֶף, לֹא תִהְיֶה תּוֹרָה וְלֹא יִהְיֶה חֲסָד, לֹא יִהְיוּ יְשִׁיבוֹת וְלֹא יִהְיֶה אָף עֵינֵיךְ שֶׁל צְדָקָה. הַקַּב"ה בְּרָא אֶת הָעוֹלָם שֶׁהַתּוֹרָה נִשְׁעֲנָת עַל חֲסָדִים שֶׁל אֲנָשִׁים, אִם כֵּךְ מָה אֲנַחְנוּ אֹמְרִים בְּבִרְכַת הַמְּזוּזָה שֶׁלֹּא נִצְטָרֵךְ יְדֵי מִתְּנוּת בֶּשֶׂר וְדָם?

אֵלּא אוֹלֵי אִפְשָׁר לְפָרֵשׁ וּלְדַבֵּר כֵּךְ, יֵשׁ אֲנָשִׁים שְׁנוֹתָנִים צְדָקָה וּמְתִי שְׁנוֹתָנִים אֶת הַצְּדָקָה מְרַגִּישִׁים שֶׁלְקָחוּ לָהֶם מִהַבֶּשֶׂר שֶׁלָּהֶם וּמֵהַדָּם שֶׁלָּהֶם, מְרַגִּישִׁים שֶׁלְקָחוּ חֵלֶק מֵהֶם. עַל צְדָקָה כִּזּו שֶׁאָדָם נוֹתֵן וּמְרַגִּישׁ שֶׁנִּתֵּן מִהַבֶּשֶׂר וּמֵהַדָּם שֶׁלוֹ, אֲנַחְנוּ מִתְּפַלְלִים שֶׁהַקַּב"ה לֹא יִצְרִיךְ אוֹתָנוּ לַיְדֵי מִתְּנוּת בֶּשֶׂר וְדָם, שֶׁאוֹתָהּ צְדָקָה תִּבּוֹא לְאוֹתָהּ יְשִׁיבָה אוֹ לְאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁל חֲסָד.

מִצְדָּקָה שֶׁאָדָם נוֹתֵן וּמְרַגִּישׁ שֶׁנִּתֵּן מִהַבֶּשֶׂר וּמֵהַדָּם, לֹא יוֹצֵא דְבַר טוֹב. צְדָקָה צְרִיךְ לְתַתּ מֵהַלֵּב בְּאִהְבָה גְּדוּלָה, אִם אָדָם מְרַגִּישׁ שֶׁנִּתֵּן מִדְּמוֹ, יוֹצֵא מִהַצְּדָקָה הַזֶּה חוֹרְבָן וְדַבְרִים לֹא טוֹבִים. מְתִי שֶׁאָדָם נוֹתֵן צְדָקָה בְּשִׂמְחָה יֵשׁ בָּהּ כּוֹחַ הַפּוֹעַל

בנפעל לפעול שתצא מאותה צדקה טוב גם לנותן
וגם למקבל ולכל הסביבה כולה.

**"וְעֵתָהּ יִשְׂרָאֵל מָה ה' אֱלֹהֶיךָ שְׂאֵל מֵעַמְּךָ כִּי
אִם לִירְאָה אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ לְלַכֵּת בְּכָל דְרָכָיו"**

**מאה ברכות שאדם מברך בכל יום
מורידים ממנו קטרוג ומחזקים את
הכוחות בגופו**

ידוע מה שהגמרא אומרת (מנחות מג:): שכל יהודי
צריך לברך בכל יום מאה ברכות ולומדים את זה
מפרשת השבוע "וְעֵתָהּ יִשְׂרָאֵל מָה ה' אֱלֹהֶיךָ
שְׂאֵל מֵעַמְּךָ כִּי אִם לִירְאָה אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ לְלַכֵּת בְּכָל
דְרָכָיו". ואומר רש"י שם בגמרא, מה ה' אלהיך, קרי
ביה מאה. אם נספור את כל האותיות שבפסוק
נגיע לתשעים ותשע אותיות, אם נוסיף על המלה
"מה" את האות א' יצא מאה.

המדרש מספר (תנחומא קרח, ט' יב) שבזמן דוד
המלך הייתה מגפה שכל יום היו מתים מאה
אנשים, בא דוד המלך ותיקן לברך מאה ברכות כדי
להוריד את הקטרוג מעל עם ישראל ולא מתו יותר
האנשים במגפה.

נבוא ונשאל מה העניין של המאה ברכות שצריך לברך בכל יום שזה דבר וחזק מאוד, אז צריך לדעת הגמרא אומרת (סנהדרין לח:): מתי שהקב"ה ברא את אדם הראשון גובהו היה מהארץ עד השמיים, שכביכול בני האדם יהיו הדבר שמחבר ומקשר בין הגשמיות לבין הרוחניות לדבר אחד, כמו מה שיעקב אבינו חלם בחלומו "וְהִנֵּה סֵלֶם מְצֹב אֶרְצָה וְרֵאשׁוֹ מִגֵּיעַ הַשָּׁמַיִם" (בראשית כח, יב).

אבל אחרי שאדם הראשון חטא ואכל מעץ הדעת, אומרת הגמרא וכך מובא גם בזוהר הקדוש (בראשית נג, ע"ב) שהניח הקב"ה את ידיו על ראשו של אדם והוריד אותו לגובה של מאה אמות שהם כנגד מאה ברכות בכל יום, כאשר כל ברכה היא כנגד אמה אחת. כאשר האדם מברך מאה ברכות ביום, כל ברכה מתקנת, מקדשת ומרוממת חלק מהגוף של האדם שהוא כנגד המאה אמות שהיו בגוף של אדם הראשון.

אם כך, כל יום ישתדל האדם מהבוקר בשחרית ובעיקר בשבת שאין תפילת י"ח אלא יש שבע ברכות בעמידה, להקפיד ולספור כל ברכה שמברך על אוכל ושתיה או על הריח כדי שיגיע למאה ברכות בכל יום.

ועוד אפשר לפרש שמאה ברכות שמברכים הם כנגד מאה אמות שהיה גובהו של בית המקדש, כמו שהמשנה אומרת (מידות ד, ו) **וְהַיְכָל מֵאָה עַל מֵאָה, עַל רוּם מֵאָה.**

מתי שהאדם מברך מאה ברכות ביום, הוא מקדש ומטהר את עצמו וכך מובא בנביא (שמ"ב כג, א) על דוד המלך **"וּנְאֻם הַגִּבֹּר הַקָּם עַל" ע"ל בגימטריא מאה, המאה ברכות שדוד המלך תיקן וחזיק לברך בכל יום. לכן האדם יזהר ויספור בזהירות גדולה מאה ברכות בכל יום שמורידות קטרוג מהאדם כי מתי שלא ברכו היו מתים אנשים, והמעלה של המאה ברכות גדולה ששומרת על הכוחות בגוף של האדם.**

"וְכַתְּבֶתֶם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ"

הכוח של המזוזה לשמור ולהגן על האדם מכל רע

עומדים להיכנס לחודש אלול חודש הרחמים והסליחות ונהגו בעם ישראל יהודים כשרים שבחודש אלול יותר מקפידים לבדוק את התפילין והמזוזות.

בפרשת השבוע אנחנו רואים את כל העניין של מצוות מזוזה שזו מצוה חשובה ביותר שהקב"ה מצווה אותנו לשים בפתח הבית ויש כוח למזוזה לשמור ולהגן על האדם מכל רע. יש מחלוקת בראשונים האם מתי שאדם שם מזוזה הוא יכול לכוון שבזכות זה הקב"ה ישמור אותו מכל רע או לכוון רק למצוות מזוזה ובכוח של מצוות מזוזה יש גם סגולה להינצל מכוח רע.

ידועה הגמרא בירושלמי (פאה פ"א, ה"א) שמביאה סיפור על רבי הקדוש שהמלך ארטיבון שלח לו מרגלית יקרה ביותר ורבי הקדוש החזיר לו מתנה מזוזה יקרה. המלך קיבל את המזוזה וכעס שהוא שלח מתנה יקרת ערך ורבי החזיר לו מזוזה. אמר לו רבי המתנה שהוא שלח לו היא לא כמו מתנה שצריך לשמור עליה, אלא הכוח של המזוזה הוא לשמור על האדם והמזוזה הזו תשמור עליך, שמר אותו מלך את המזוזה במקום נסתר. עברו כמה חודשים שהבת של המלך חלתה והגיעה למצב קשה ביותר, נזכר אותו מלך במזוזה שרבי הקדוש שלח לו וקבע אותה בפתח חדרה של הבת שלו. חלפו כמה ימים והבת קמה ממיטת חוליה שהיה קשה ביותר והבריאה. שמח המלך שמחה גדולה והודה לרבי הקדוש ששלח לו את המזוזה.

הכוח של המזוזה לשמור ולהציל את האדם מכל דבר רע ולכן במזוזה כותבים שד"י ש'ומר ד'לתות י'שראל שזה כוח גדול ושם קדוש שהקב"ה שומר את הדלת של האדם מהמזיקים ומכל רע.

ואומר רבנו האר"י הקדוש מתי שהמלאך הרע, המזיק מתקרב לפתח ביתו של האדם ורואה את המזוזה הוא פוחד ולא עובר את הפתח של הבית.

לכן נקפיד שהמזוזות בביתנו יהיו כשרות, יש הרבה מזוזות שהן לא בדיוק כשרות וזה דבר שגורם לאדם חוסר שמירה וברכה מהשמיים. נקפיד בכל פעם שעוברים ליד המזוזה, לא לעבור סתם ככה ליד המזוזה אלא כמו שמובא ברבנו האר"י הקדוש שבכל פעם שעובר ליד המזוזה יחשוב את השם הקדוש שד"י ש'ומר ד'לתות י'שראל ויקבל הכנעה של הקב"ה בליבו ואז יעבור בדלת כשנכנס וכשיוצא, וכך הקב"ה ישפיע על כל אחד שפע ממרום ברכה ואור גדול בזכות המזוזה.

————— • —————